

Mladen Vuković: Smijeh je najbolji lijek, ali je ujedno snaga, ponos i nada

(/media/k2/items/cache/53d7ca3e6fa5085609737277c14096bd_XL.jpg)

PODIJELI:

[Tweetaj](#)

[Podijeli](#)

KROZ UŠICU IGLE - Biografija Mladena Vukovića je sve samo ne klasična, jer je kao ekonomist krenuo „ploviti“ novinarskim vodama, pa šaljivim i tako godinama i desetljećima plovi jednako i jednima i drugima, a uz to je urednik kulture na Hrvatskom Radiju – Radio Splitu te podupiratelj onih koji su satirički i humoristički „raspoloženi“. Baština mu nije strana, dapače, sakuplja sve što je objavljeno o Tinu Ujeviću, bavi se Ivanom Raosom i ostalim velikanima hrvatske pisane riječi, pokazuje da je „vlaj“ ne samo podrijetlom nego i štovanjem onih koji su potekli iz tog kraja i ostaviti neizbrisiv trag. Kaže, od živućih najbolji je pjesnik Petar Gudelj i to je znak da Mladen cijeni ono što je najbolje. Kad je o smijehu riječ, naravno da misli kako je smijeh lijek, ali i da ga treba više biti u medijima te među mladima koji ga trebaju nastaviti njegovati. Predsjednik je Udruge hrvatskih aforista i humorista.

No, dajmo riječ Mladenu, koji nije od velikih riječi, ali uspjeli smo ga nagovoriti da za HIU otkrije što se krije u čovjeku ozbiljnoga lica ali ogromne duše, čovjeku koji pomaže i pravi je prijatelj mnogima, koji rado fotografira, ali prije i iznad svega koji već 32 godine uređuje najslušaniju satiričku emisiju u nas „Kad se smijah tad i bijah“ - i koji, moramo reći u njegovu stilu, „nema dlake na jeziku“...

- Kako i kada ste prvi put zaplovili novinarskim vodama, kako je sve počelo?

- Bio sam odličan učenik, pa sam već u višim razredima osnovne škole počeo čitati sve što mi je došlo pod ruku. Gledao sam tih godina na (crnobijelom) televizoru razne kvizove i čudio se kako neki znalci odmah sve znaju, vade bizarre podatke iz malog prsta pa sam i ja počeo zamišljati kako bi bilo lijepo nastupiti u nekom kvizu i počeo čitati doslovce sve teme. Sjećam se da je otac, koji je bio autoprijevoznik, jednom zgodom dovezao doma valjda kubik papira, starih izdanja *Slobodne Dalmacije*, valjda da mama može potpaljivati vatrnu kominu, a ljeto u krškoj Dalmatinskoj zagori, zvizdan, i ja cijele školske praznike u hladovini garaže prelistavam i čitam te stare novine, podsjetio sam se u člancima svih starih pobjeda Hajduka... Ruku crnih od olovne boje zaželio sam da i ja pokatkad objavim neku vijest u novinama. Osobito mi je to padalo na pamet kad sam listao šaljivi subotnji prilog *Pomet* i čitao neke seoske zgode i anegdote, pomišljaо: Ima u našem selu i boljih šala! Mislim da sam prvu vijest objavio u *Plavom vjesniku*, u rubrici čitatelja koji javljaju vjestice, tekštić da je Miško Kovač imao koncert u Imotskom... Prve šaljive priloge pod pseudonimima „Royteman iz Grubina“, „Mali Perišin“, objavio sam kao gimnazijalac u *Imotskoj krajini i Pometu*, a glazbene aforizme u *Džubokusu*. Za vrijeme studija ekonomije u Zagrebu često sam se javljaо kratkim zapisima za *Imotsku krajinu* i *Slobodnu Dalmaciju* i tako me novinarstvo počelo osvajati i zarobljavati. Sjećam se jedne izjave nekog alžirskog ministra za informacije iz tog doba koji je kazao da se svaki novinar mora sam izboriti da mu vijest bude važna, zanimljiva, pa sam i ja tragao za neobičnim i svježim temama i prilozima.

Foto: S Lukom Paljetkom

- Objavljivali ste i fotografije, nekada to i nije bilo jednostavno?

- Za odličan uspjeh u školi nagrađen sam s ruskim fotoaparatom *Zorkij 4* i snimao 36 fotografija na crnobijelom filmu pa čekao dan-dva dok mi profesionalci razviju fotografije i izaberem uspjelu za ilustraciju članka. Jedna od prvih objavljenih fotografija mi je naša krava Krilova koja je svakodnevno uspješno silazila niz 19 skalina od stojne kuće do štale. Neki ni danas ne vjeruju! Slijedili su bolji aparati, najčešće Canon, snimao sam uglavnom lijepe krajolike Imotske krajine, i na kolor dijapositive pa mi je na desetke fotografija objavljeno u vrsnim turističkim fotomonografijama *Moja Imota i Put u Imotu* Petra Gudelja. Eh da mi je onda bio fotoaparat koji danas ima u svakom smart mobitelu, sačuvao bih toliko etnografskih motiva o životu u našim selima kakvih više nema i nikada neće biti.

Foto: S Pajom Kanižajem

- Iako ste studirali ekonomiju, završili ste u novinarstvu. Kako ste postali profesionalni novinar na Radio Splitu?

- Odmah po završetku studija, samo sam prve dvije godine radio u struci, u općinskom zavodu za privredu i pisao o gospodarstvu i planovima razvoja, a kada je Josip Jović otišao iz glasila *Imotska krajina* u *Slobodnu Dalmaciju*, od početka 1984. postajem urednik toga lokalnog dvotjednika koji se čitao na svim kontinentima, gdje su god „gastabajteradili“ Imoćani, pretplatnici tog „pisma od kuće“. Ubrzo bih napisao neku humoresku koju je Ilija Zovko čitao na Radio Splitu i tako se približio radijskom mediju, koji mi je oduvijek bio drag, slušao sam ga dok sam učio, kopao u polju... Uvijek sam sanjao da radim u nekoj radijskoj postaji, da prvi mogu čuti neku „longplejku“ koja je tek stigla iz tvornice zvuka, sanjao da pokrenem lokalnu radijsku postaju, a onda sam se 1990. javio na natječaj i izabran za urednika na Radio Splitu. I evo me tu 32 godine, dogodine na jesen i službeno moram u mirovinu.

- Jeste li se umorili?

- I ne baš! Imao sam kolega koji su zadnjih godinu-dvije rada samo čekali kad će odzvoniti zadnji radni dan, ali ja sam sretan i zahvalan Svevišnjemu što radim ono što volim, još uživam u poslu, nisam još „štuf“ svega, još u „sviči ima ulja“. Doduše, u programskom rasporedu svaki dan moram napisati i do desetak kartica teksta o raznim temama koje nudi taj dan, u vijestima od politike do temperaturna zraka svaki puni sat, što otupljuje kreativnost, ali onda odahnem uz neki razgovor iz kulturnog kruga.

I smijehom se brani Domovina i čeliče naši branitelji

- Već 32 godine uređujete humorističko-satiričnu emisiju *Kad se smijah tad i bijah*, najdugovječniju šaljivu emisiju u našoj javnoj HRT kući. Pokrenuli ste je 1991. kad je počeo Domovinski rat?

- Pa uvijek sam volio humor, koji mi je najdraži i najzdraviji, besplatni urođeni čovjekov lijek pa je logično da sam pokrenuo šaljivu emisiju nazvanu po stihovima Maka Dizdara. Prva je išla na mali Uskrs u travnju 1991. Nažalost, najesen su počeli žešće sukobi u velikosrpskoj agresiji na Hrvatsku, pa smo se našli u neobranu grožđu. Kada je mučenički pao Vukovar, čak smo prestali emitirati emisiju na dva mjeseca, a onda smo shvatili da nas plač i suze nigdje neće odvesti, mogu nam samo zamutiti pogled i prepoznavanje vlastite snage, ponosa i nade, i krenuli smo i smijehom braniti Domovinu. Tih smo mjeseci imali i bezbroj pjesničkih večeri na kojima smo i pjesmom, stihom i vedrinom čeličili naše branitelje. Dočekali smo i Dan pobjede, pa i 3. siječanj 2000., ulazak u EU, evo sada i euro... Mi smo trajali, smijali se, i ispratili desetke lijevih i desnih predsjednika i premijera, od kojih neki odmah odoše u zaborav, poneki i u zatvor, a mi i dalje ne sustajemo, nabrojivši 1170 izdanja. Ljeti ne idemo, tako da se trenutno odmaramo i punimo baterije za nove emisije.

Foto: Sa Zvonimirom Balogom

- Je li bilo pritisaka i cenzure? Nije lako ukazivati na mane, tražiti nečije greške, ali i „imati posla“ s političarima? Dakle, cenzura je bauk ili?

- Naravno, nema novinarskog posla bez toga. Ali priznajem da je najprije u mom Peru nazočna autocenzura, u pozitivnom smislu. Naravno i da pravom i hrabrom humoristu ništa nije sveto, pa ni meni nisu političari, ali pak mislim da ima nekih tema koje katkada nisu za ismijavanje, koje vrijeđaju naše slušatelje, malog čovjeka. Sjećam se davno da smo objavili neke viceve o mucavcima, pa mi se odmah nakon emisije javila jedna uplakana djevojčica koja muca. I od tada mislim da nikada nisam objavio neki vic o mucavcima. Mislim da političari načule uši kad počne naša emisija, ali nastojimo sve sjeckati s argumentima pa i nisam imao preveć problema. Doduše dvaput sam završio i na sudu, bez ogrebotina. U početku je bilo negodovanja, u prvoj emisiji objavio jednu

Krležinu pjesmu pa su neki uglednici pitali čiji su to stihovi, a kad sam direktoru rekao da je to Krleža, sve je glatko riješeno. Imao sam okapanja i zbog aforizma kad je papa Ivan Pavao II. dolazio u Hrvatsku: *Oko Svetе Stolice najviše se okupljaju foteljaši*. Ali nije me smijenilo! Jamačno je bilo i drugih prigovora za koje izravno nisam čuo, a valjda zbog njih nisam izabran u nijedno upravno vijeće i nadzorni odbor i nagrađen nekim unosnim uhljebničkim mjestom. Hvala Bogu, kod dobrih ljudi otvorena duha dobio sam za emisiju i nekoliko nagrada, doduše samo papirnatih.

Život piše najljepše zgode, valja ih zabilježiti

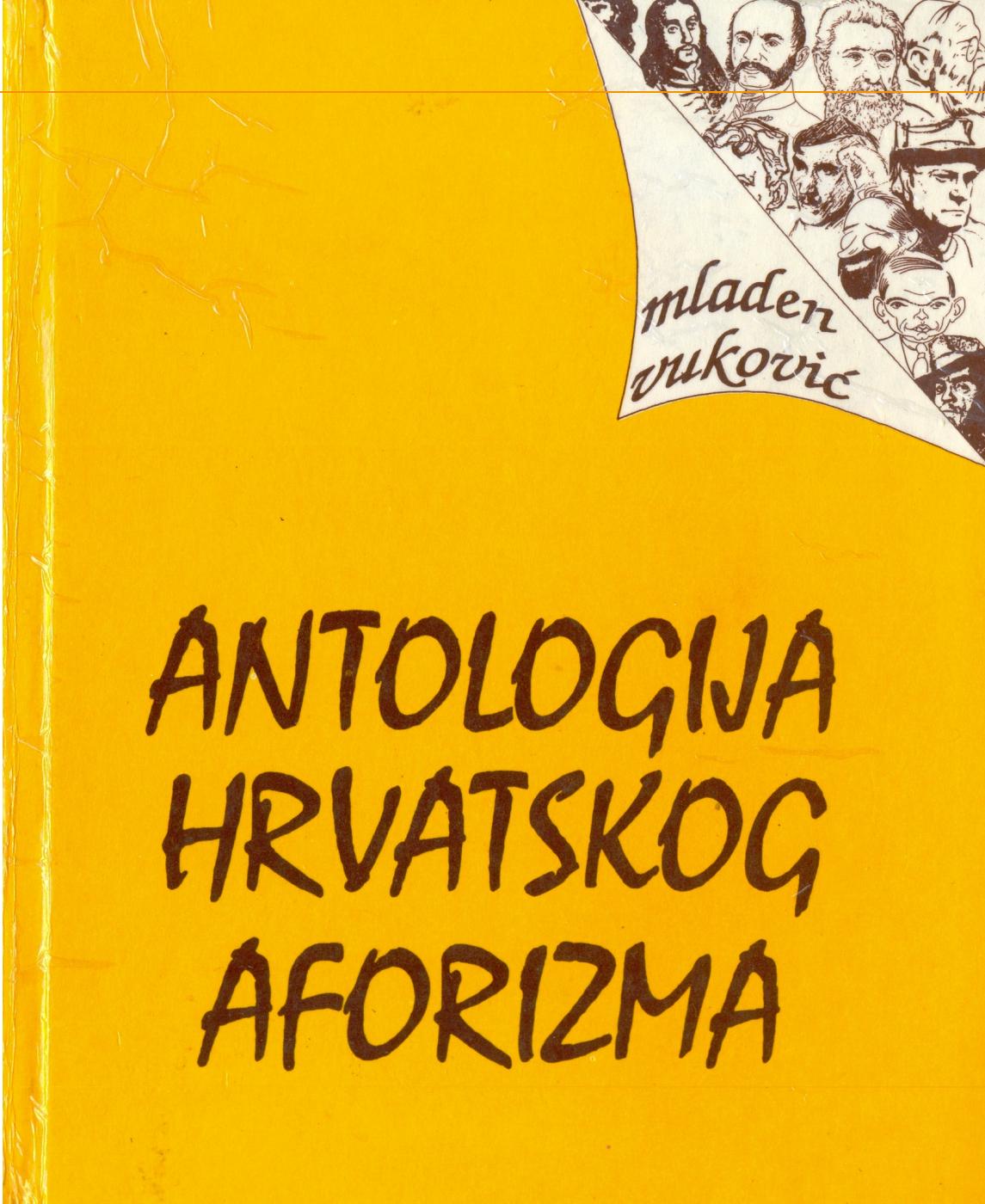
- U ovo doba kada nas preplavljuju crne vijesti, gdje nalazite nadahnuće za humorističke emisije?

- Dobro ste primijetili da je teško pisati humor i stalno biti duhovit, bez obzira na sve urođene ili nebeske talente. U humoru uvjek treba biti svjež, izbjegavati rutinu i očekivani odgovor, jer komika leži u iznenadnom i neočekivanom potezu, pogledu, komentaru... U početku smo humoreske pisali ja i glumac Ilija Zovko, koji ih je tako svojom interpretacijom oživljavao, a kasnije se krug polako širio ostalim suradnicima. Kada je Zovko 2009. odlepršao u nebeski „pramčiok“, otvorio sam skroz vrata emisije pa sada u 45-minutnoj nedjeljnoj emisiji utrpam i do petnaestak suradnika s njihovim kratkim prilozima, humoreskama, parodijama, epigramima, aforizmima, anegdotama, vicevima... I što je najvažnije, u njima pomirujemo i čakavicu i vlašku ikavicu, sjevernu i južnu Hrvatsku. Emisiju reemitiraju i dvije postaje u Hercegovini, a snimke se mogu slušati i na mrežnim stranicama Radio Splita. Do sada je kroz emisiju prošlo više od stotinu suradnika, nažalost dio ih više nije među nama. Sada uveseljavaju svece. Žao mi je što nemam vremena više ići po našim malim mjestima i snimati tamošnje šaljivdžije, berekine, jer život piše najljepše zgode. A ako se to ne zabilježi, to će globalizacijski vjetrovi odnijeti za sva vremena u zaborav. Za puno toga je već prekasno. Naš istaknuti muzikolog etnograf Ljubo Stipić Delmata s velikim magnetofonom Nagra (težak 12 kg) osamdesetih godina prošlog stoljeća je po otocima i zagori snimao stare pivače, njihove pisme, legende i priče, iz tih zapisa je izrasla njegova velebna knjiga *Anima delmatica*.

- Uređujete i ostale emisije kulture na Radio Splitu?

- Da, svaki dan ima rubrika *Kulturni kažiprst*, povremeno uređujem i niz drugih specijaliziranih emisija. Jedna se zvala *Kult(na)ura*, a dugovječna je i *EteRIČna mjesecina*, koja ide ljeti nedjeljom, u terminu spomenute humoristične emisije. Tu objavljujemo poetske recitale i radio drame koje snimam tijekom godine, uz pomoć tehničara Marija Ilinčića, koji uvijek ima volju izaći na teren i snimiti subesjednike. Dva-tri puta godišnje snimamo emisiju uživo, naši suradnici na večerima humora gostuju u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu, zatim u Teatrinu u Solinu, Kaštelimu, kada ponajbolje priloge odabiremo za emisiju.

Traže se sponzori za pjesme posvećene Tinu Ujeviću

- **Uz svoj profesionalni posao, objavili ste tridesetak knjiga, uredili dvjestotinjak knjiga. Među naslovima su i zbornici stihova posvećeni Ujeviću, Držiću, maslini, tovaru...**

- Hvala Bogu za zdravlje i obitelji koja me trpi, skupilo se puno toga. 11 godina sam bio predsjednik Hrvatskoga kulturnog društva Napredak u Splitu, gdje sam uređivao desetak knjižnica i sretan bio da sam pomogao mladim ljudima da objave svoje prve zbirke, da pokažu naznake svoje kreativnosti, da počnu zoriti. Naravno, nisu to akademici, vrijeme će pokazati što vrijedi, ali ima i ona da iz kolikoće kad-tad mora urodit i kakvoča. Kad sam postao urednik novina, onda sam za potrebe blagdana, praznika, „staduna“, imendana i drugih prigoda počeo fotokopirati pjesme, poslovice i druge zapise i slagao ih tematski u fascikle. I kada bih primijetio da u nekoj fascikli već ima dvadesetak papira, počeo bih s više pomnje prikupljati pjesme o toj temi i tako je 2000. nastao moj prvi zbornik stihova *Pobratimstvo lica u nemiru* s više od stotinu pjesama hrvatskih autora posvećenih najdražem mi pjesniku Tinu Ujeviću. Godine 2005. slijedio je drugi svezak s novim pronađenim pjesmama posvećenim tom našem bardu stihovlja. Sada u rukopisu imam prikupljeno još tristotinjak novih pjesama o našem najopjevаниjem umjetniku, objavljenih u Hrvatskoj i inozemstvu, mogla bi dakle biti oknjižena još dva sveska istog formata, ali nemam vremena tražiti sponzore.

Foto: S Darkom Čurdom

Javite se! Zatim su nastale knjige stihova posvećene Marinu Držiću (2008.), Bruni Bušiću (2009.), Antunu Branku Šimiću (2013.), po nekim časopisima sam objavio izvore stihova posvećene Maku Dizdaru, Nikoli Šopu... A pred tiskom su i zbirke stihova posvećene Marku Maruliću, Vesni Parun, Juri Kaštelanu, Josipu Pupačiću, A. G. Matošu, Ranku Marinkoviću... Uz tematske izvore pjesama o maslini (*Naša velečasna maslina*, 2006.) i tovaru (*Magare gre u raj*, 2013.), imam i izbor stihova o brzalicama, medu i pčeli, smokvi, kravati, gangi ... Naravno, velika mi je želja objaviti i *Antologiju hrvatskog aforizma*, u kojoj svjedočim da ta najkraća i najteža književno-satirična vrsta živi u hrvatskoj književnosti od Marka Marulića do danas. Bilo bi to zapravo drugo znatno prošireno izdanje Antologije, jer je prvo tiskano u proljeće 1993. u Mostaru, baš na početku nesretnog rata u BiH, pa je granata pogodila tiskaru, a sačuvano je samo četrdesetak primjeraka knjige. U tuzi se znam našaliti da je to knjiga koja je najbrže, preko noći, planula u hrvatskoj književnosti.

Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama (Poticanje kvalitetnog novinarstva 2022)

View the embedded image gallery online at:

<http://www.hia.com.hr/izdvojeno/intervjui/item/28951-mladen-vukovic-smijeh-je-najbolji-lijek-ali-je-ujedno-snaga-ponos-i-nada#sigProIdcaeb13d26f>
[\(https://www.hia.com.hr/izdvojeno/intervjui/item/28951-mladen-vukovic-smijeh-je-najbolji-lijek-ali-je-ujedno-snaga-ponos-i-nada#sigProIdcaeb13d26f\)](https://www.hia.com.hr/izdvojeno/intervjui/item/28951-mladen-vukovic-smijeh-je-najbolji-lijek-ali-je-ujedno-snaga-ponos-i-nada#sigProIdcaeb13d26f)